

Trender och Analyser

Nivå B – Avancerad

Ansvarig:

Version 1.0 2016-09-07, Sonja Leidenberger, ArtDatabanken, SLU

Version 1.1 2016-11-15, Holger Dettki, ArtDatabanken, SLU

analysisportalAdmin@slu.se

Gå in på:

www.analysisportal.se

Högst upp på sidan finns länken "Logga in". Om du inte redan har ett konto kan du enkelt skapa ett nytt. (OBS: Om du redan har ett konto i Artportalen använder du samma inloggningsuppgifter i Analysportalen). Du måste inte logga in för att använda Analysportalen, men fördelen med att logga in är att dina senaste inställningar sparas. Bestäm själv hur du vill göra! För att själv kunna ladda upp Shape-filer resp. GeoJSON-filer måste du vara inloggad.

1. Trender och observationer av arter

A) Rumsliga filter

Sök efter arter som förekommer i samma område som gräset tofsäxing (*Koeleria glauca*):
Ladda ner en gridbaserad karta för arten (artpoolskartan) i filformatet GeoJSON till din dator.
Återställ sökkriterierna och använd GeoJSON-filen som rumsligt filter.

Hur många polygoner handlar det om?

Lägg till ett filter med hästmyra (*Camponotus herculeanus*).

Hur många observationer får du? I vilka polygoner?

B) Tidsmässiga filter

Undersök trender i fjärilars förekomst i Sverige mellan 1993-2015.

Lägg till alla arter av dagfjärilar (*Papilionoidea*) till sökkriterierna för artobservationer.

Välj minst fem arter (max 10), däribland 'skogsgräsfjäril' och 'videfuks'.

Begränsa nu sökningen genom att välja tidsperioden för observationsdatum 1993-01-01 – 2016-01-31. Tidsstegen ska motsvara år! Ställ in tidsstegen under 'Beräkningar – Tidsserier'. Ta fram ett histogram över antal artobservationer per år.

Vilket år gjordes flest observationer av de arter du valde?

Jämför skogsfjäril och vedefuks med avseende på förändringar i abundans över tiden (år).

Hur skiljer sig arterna?

OBS: Under Rapporter – Inställningsrapport hittar du alltid dina valda inställningar som du kan ladda ner tillsammans med dina kartor, tabeller, diagram m.m.

Titta också gärna på "Översiktlig statistik" och "Härkomst av artobservationer" för att se vilken information som finns där.

2. Använd artobservationer tillsammans med miljödata och kartskikt

A) Kombinera klimatdata från en karttjänst med artobservationer

Mycket klimatdata är i dagsläget tyvärr inte publikt tillgängliga, men SMHI erbjuder några karttjänster som är tillgängliga för allmänheten.

Sök efter artobservationer från buskvårtbitare (*Pholidoptera griseoptera*). Kolla hur observationerna är fördelade över landet.

Kan du ändra artobservationskartan till ArtDatabankens länskarta?

Lägg nu till ett kartskikt (WMS-format) som bakgrundskarta.

Vi vill veta om första frosten har någon betydelse för buskvårtbitarens utbredning. Använd dig av kartskiktet "första_hostfrost_yta" som du hittar i karttjänsten 'Frost- och isstatistik (SMHI Öppna Data)'. Visa artobservationskartan med kartskiktet.

Ser du något sammanhang mellan klimatdata och artobservationer?

Vill du veta mer om kartskiktet och dess färger? Gå till opendata-catalog.smhi.se/explore/ och leta efter kartskiktet i fritextsökning med sökordet 'frost'.

Vet du nu vad färgerna symboliserar?

B) Lista taxa funna inom ett visst reservat

Försök att lista alla taxa som observeras inom Fladen och ladda ner listan som en Excel-fil. Fladen är ett marint skyddat område inom HELCOM.

Sök först efter ett datalager från en WFS-tjänst från Havs- och vattenmyndigheten som heter "Skyddade marina områden i Sverige enligt HELCOM".

Använd lagret som filter så att du begränsa artobservationssökningar till Fladen-området genom att klicka på lagret så att du hamna i redigeringsläge för lagret. Lägg till en filter på NAME som ta fram bara 'Fladen'. Under 'Filter – Rumsligt – Kartskikt polygoner' kan du sedan välja lagret (som nu bara innehåller polygonet 'Fladen') och lägga det till det rumsliga filtret.

Lista alla taxa som observerats inom Fladen-området och ladda ner resultatet i en Excelfil.

C) Jämför den rumsliga fördelningen av antalet artobservationer med fördelningen av människor bosatta i Sverige

Begränsa data till artobservationer från Artportalen.

Lägg sedan till kartskiktet 'GPW v3: Population Count Future Estimates 2015' som finns i en global kartjänst benämnd 'Global data on human impact'.

Vet du varifrån kartskiktet kommer?

Ta fram resultatet som en frekvenskarta över antal observationer per 10x10 km ruta.

I vilken del av Sverige finns den högsta frekvensen artobservationer?

Jämför nu resultatet med den tillagda underlagskartan för täthet av människor.

Testa att slå av och på fullskärmsläge. *Ser du ett sammanhang?*

Anpassa färgskala och genomskinlighet på lagret med gridstatistik för att underlätta jämförelsen.

Klicka på gridceller för att kontrollera antalet observationer.

Tänd och släck lagren vid behov. Använd fullskärmsläge om du vill.

Tips:

Kom ihåg att du alltid kan spara dina inställningar, genom att trycka på "spara" eller "lägg till" när du har valt ut en sökträff.

Rutan på högersidan ger dig alltid en överblick över dina nuvarande inställningar. Där kan du också klicka på den inställning du vill ändra, så kommer du direkt dit.

Lycka till med övningarna!

Välkommen att ställa frågor!